

Ομιλία Αιδ. Πρωτοπρεσβυτέρου Σωτηρίου Χαρίση
Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Μητροπόλεως Σταγών και Μετεώρων
την Κυριακή της Συγχωρήσεως, ημέρα των Ονομαστηρίων
του Σεβ. Μητροπολίτου κ.Θεοκλήτου, 26 Φεβρουαρίου 2023

Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς, εντιμότατοι άρχοντες , ένδοξοι αξιωματικοί του Ελληνικού Στρατού , των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, αδελφοί και πατέρες, οσιότατες γερόντισσες και αδελφές, αγαπητοί μου .

Βρισκόμαστε λίγο πριν την είσοδο της μεγάλης Τεσσαρακοστής. Μιας περιόδου κατεξοχήν κατανυκτικής και πνευματικής. Η μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι η πορεία της επιστροφής προς την ουράνια πατρική γη. Είναι η προσπάθεια και ο αγώνας για την απελευθέρωση του ανθρώπου από την σκλαβιά της αμαρτίας και την ένωσή του με το Θεό. Η Εκκλησία είναι εκείνη που μας διδάσκει αυτόν τον μεγάλο σκοπό της ζωής μας, αλλά και που μας βοηθάει να τον πραγματοποιήσουμε. Και να, μία βοήθεια που μας δίνει για να πραγματοποιήσουμε αυτόν τον μεγάλο σκοπό της ζωής μας: Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Είναι η περίοδος, κατά την οποία με τις ωραίες ακολουθίες, τις Προηγιασμένες Λειτουργίες, τους Χαιρετισμούς, τους Κατανυκτικούς Εσπερινούς, μας υπενθυμίζει ότι ο σκοπός μας είναι ένας να ενωθούμε με τον Θεό. Και ότι για τον σκοπό αυτό πρέπει να αγωνισθούμε. Χωρίς αγώνα δεν μπορεί ο άνθρωπος να ενωθεί με τον Θεό. Η ένωση με τον Θεό είναι συγχρόνως και ένωση με τους αδελφούς μας, τους συνανθρώπους μας. « Δεν μπορούμε να ενωθούμε με τον Θεό, αν δεν είμαστε ενωμένοι με τους συνανθρώπους μας. Κάθε τι το οποίο μας χωρίζει από τους συνανθρώπους μας, μας χωρίζει κι από τον Θεό». (Γράφει ο μακαριστός Γρηγόριος Καψάνης)

Προετοιμάζοντάς μας η εκκλησία γι' αυτό το μεγάλο αγώνα τις προηγούμενες Κυριακές μας έδειξε την αρετή της ταπεινοφροσύνης σαν βασική προϋπόθεση της μετανοίας κατά την Κυριακή του Τελώνου.

Την Κυριακή του Ασώτου μας βεβαίωσε πως η σωτηρία κερδίζεται με την ειλικρινή μετάνοια , και μας θύμισε την ζεστασιά και την σιγουριά που νιώθει ο κάθε αμαρτωλός όταν ενώνεται στην αγκαλιά Του Θεού Πατέρα , ο οποίος από την πολλή του αγάπη θυσίασε και αυτόν τον Μόσχο τον Σιτευτό ,Τον Υιόν του, για τη δική μας σωτηρία. Διαπιστώσαμε επίσης πως η σωτηρία δεν είναι υπόθεση μόνο Του Θεού αλλά χρειάζεται απαραίτητα και τη δική μας κίνηση και συμμετοχή.

Την περασμένη Κυριακή, «της Κρίσεως όπως ονομάζεται», Ο Χριστός μας τόνισε πολύ χαρακτηριστικά πως η Βασιλεία των ουρανών κερδίζεται από την οδό της αγάπης που περνάει έμπρακτα μέσα από τους περιφρονημένους και ανήμπορους, τους φυλακισμένους και αρρώστους αδελφούς μας. Γι' αυτό και μείς οι σύγχρονοι χριστιανοί καλούμαστε, αφού στόχος μας είναι η ένωσή μας με το Θεό, να πάρουμε συνειδητή και υπεύθυνη θέση απέναντι στη σωτηρία της ψυχής μας. Γνώρισμα του ορθοδόξου χριστιανού ήταν πάντοτε η πίστη και η συνέπεια στην ορθή πράξη. Δεν ξεχωρίζει στον Χριστιανισμό θεωρία και πράξη , πίστη και έργα, είναι συνυφασμένα . Όταν το ένα από τα δύο παραμεληθεί ή λείπει θα επακολουθήσει ο θάνατος. « η πίστις άνευ έργων νεκρά εστί» τονίζει ο Απόστολος Ιάκωβος.

Το σημερινό Ευαγγέλιο που είναι από την επί του όρους ομιλία Του Κυρίου τονίζει πως ο Χριστιανός πρέπει στον καθημερινό αγώνα,να αφαιρέσει κάθε περιττό το οποίο γίνεται εμπόδιο και τον χωρίζει από τους συνανθρώπους του.Εμείς οι Χριστιανοί έχουμε γι'αυτό **την συγχώρηση**. Με την συγχώρηση **αποκαθιστούμε την ενότητα, την αγάπη, την ομοψυχία, την ειρήνη**.

Ο πειρασμός, τα πάθη μας, ο εγωισμός μας, συνεχώς υψώνουν φράκτες μπροστά μας και εμπόδια στο ν' αγαπούμε τον συνάνθρωπό μας, στο να τον συγχωρούμε. Μας δημιουργούν μέσα μας ψυχρότητες, επιθετικότητες, κακούς λογισμούς, καχυποψίες, παράπονα για τον συνάνθρωπό μας, άλλοτε δίκαια και άλλοτε άδικα. Ο λογισμός μας λέγει πως πάντοτε φταίνε οι άλλοι και όχι εγώ. Έχοντας μέσα μας αυτή την ακαταστασία της ψυχής η διάθεσή μας

μετατρέπεται σε εμπάθεια, φθόνο, μίσος για τον άλλο. Ο πλανεμένος από τον διάβολο νους μας και η σκοτισμένη σκέψη μας πολλές φορές δικαιολογεί την συμπεριφορά μας αυτή θυμίζοντας το μέγεθος της αδικίας, ή της συκοφαντίας, ή της προσβολής που δεχτήκαμε, και δεν μας αφήνει να κάνουμε την υπέρβαση και να συγχωρήσουμε τον αδελφό μας. Αλήθεια αν Ο Χριστός είχε τη δική μας σκέψη δεν έπρεπε να συγχώρηση τον Ζακχαίο, την πόρνη, το Πέτρο, τον Παύλο, κ.α. Αλλά ο Χριστός που είναι το Φως, η όδος, η αλήθεια και η ζωή, και πάνω από Το Σταυρό μας δίνει το τέλει παράδειγμα και συγχωρεί τους σταυρωτές Του. Έρχεται και πάλι η ένσταση. Θεός ήταν Αυτός ψιθυρίζει η λογική. Και νά όμως καταρρίπτεται αμέσως αυτός ο συλλογισμός γιατί προβάλλουν μπροστά μας οι Άγιοι για να μας δείξουν πως τα λόγια του Χριστού μπορούν και στις πιο δύσκολες περιπτώσεις να εφαρμοστούν. Τα συναξάρια είναι γεμάτα από την συγχώρηση των αγίων προς τους δημίους τους. Ίσως είναι γνωστό τι έπραξε ο Άγιος Διονύσιος ο Επίσκοπος Αιγίνης, πως έκρυψε και φυγάδευσε τον φονιά του αδελφού του. Το ίδιο όμως έπραξε και ένας απλός λαϊκός, γνήσιος χριστιανός, ο Γέρος του Μοριά, ο Κολοκοτρώνης όταν παρά την διαμαρτία της μητέρας του φίλεψε και αυτός τον φονιά του αδελφού του. Αν όλα αυτά δεν έκαμψαν τη σκέψη μας για την αναγκαιότητα της συγχώρησης, έρχεται να μας βοηθήσει και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. « Έχεις αδικηθεί πολύ και στερήθηκες πολλά εξαιτίας κάποιου, κακολογήθηκες και ζημιώθηκες σε πολύ σοβαρά θέματα σου και γι' αυτό θέλεις να δεις να τιμωρείται ο αδελφός σου; Και εδώ πάλι είναι χρήσιμο να τον συγχωρήσεις. Γιατί αν θελήσεις συ ο ίδιος να εκδικηθείς και να επιτεθείς εναντίον του με λόγια ή κάποιες ενέργειες ή με κατάρες, γνώριζε ότι Ο Θεός όχι μόνο δεν θα επέμβει κατ' αυτού εφόσον συ ανάλαβες την τιμωρία του, αλλά επιπλέον θα σε τιμωρήσει ως θεομάχο. Άφησε τα πράγματα στο Θεό. Αυτός θα τα τακτοποιήσει πολύ καλύτερα. Σε σένα έδωσε την εντολή να προσεύχεσαι για τον άνθρωπο που σε λύπησε».

Και πως αλήθεια προσευχόμαστε; Και αυτή η πιο συχνή και συνηθισμένη Κυριακή προσευχή σε συγχώρηση μας προτρέπει “και άφες ημίν τα οφειλήματα

ημών, ως και ημείς αφιέμεν τοις οφειλέταις ημών”, Δεν μπορούμε να ζητάμε το έλεος του Θεού, κι εμείς να είμαστε ανάλγητοι και σκληροί απέναντι σε όσους έχουν κάνει κάποιο λάθος ή έχουν σφάλλει απέναντί μας. Δεν μπορούμε να θεωρούμε τους εαυτούς μας ως καλούς χριστιανούς, από τη στιγμή που δεν μπορούμε να συγχωρέσουμε έστω και έναν άνθρωπο.

Αλλά και αυτό ακόμη το σημείο Του Σταυρού που κάνουμε την συγχώρηση μας θυμίζει. Το να συγχωρήσω κάποιον που με έβρισε, που με έθιξε, που με υποτίμησε, που με κακολόγησε σημαίνει ότι βάζω ανάμεσα σε μένα και στον εχθρό μου την συγχώρηση που ο Χριστός, πάνω στο Σταυρό μας δίδαξε. Η αμαρτία έχει καταφέρει να κάνει παντού και πάντοτε αισθητή την παρουσία της με το μίσος, την αντιπάθεια, τις αντιθέσεις και τον χωρισμό. Το να επιστρέψουμε στην ενότητα, την αγάπη και στην μεταξύ μας ειρήνη, είναι η πρώτη νίκη μας κατά της αμαρτίας. Επί πλέον το να συγχωρούμε εμείς εκείνους που μας έφταιξαν, θα ανοίξει τον δρόμο για να συγχωρήσει και ο Χριστός τις δικές μας αμαρτίες «*εάν συγχωρείτε **στους** ανθρώπους τα παραπτώματά τους, θα συγχωρεί και σας ο Πατέρας σας ο επουράνιος.*» ακούσαμε στο σημερινό Ευαγγέλιο. Αδελφοί μου, η καρδιά του Χριστιανού πρέπει να είναι μια καρδιά Θεομίμητος και Χριστομίμητος, να είναι ανοικτή πάντα και να χωράει όλους τους ανθρώπους, και εκείνους από τους οποίους έχει παράπονα και εκείνους οι οποίοι τον έχουν αδικήσει. Η συγχωρητικότητα, η απλότητα, η έλλειψη σκληροκαρδίας, υποκρισίας και φιλαργυρίας, πρέπει να συνοδεύουν την πορεία της ζωής μας, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής που από αύριο ανοίγεται μπροστά μας. Μόνο τότε ίσως κάνουμε κτήμα μας τους καρπούς Του Αγίου Πνεύματος, την αγάπη, τη χαρά, την ειρήνη, την πραότητα, και η νηστεία θα είναι ουσιαστική και καρποφόρα για την πνευματική μας ζωή. Να, ένα μεγάλο αγώνισμα για μας τους Χριστιανούς. Δύσκολο το αγώνισμα, αλλά πολύ αναγκαίο για την ένωσή μας με τον Θεό, για την ειρήνη της ψυχής μας, για την σωτηρία της ψυχής μας.

Τελειώνοντας θα ήθελα να υπενθυμίσω στην αγάπη σας ότι, Σήμερα για την τοπική μας εκκλησία είναι μια ξεχωριστή ημέρα, γιατί

γιορτάζει ο Επίσκοπός μας , γιορτάζει ο ποιμένας μας , γιορτάζει ο πατέρας μας.

Σαν επίσκοπος, ο Μητροπολίτης μας δεν δίστασε να υψώσει φωνή όταν χρειάστηκε και να ματαιώσει εκδηλώσεις που δεν συμφωνούσαν με την Ιερότητα του Θεοσκέπαστου τόπου τούτου του από τους βράχους των Αγίων Μετεώρων.

Σαν ποιμένας, δεν κουράζεται να τρέχει από μοναστήρι σε ενορία , να λειτουργεί, να κηρύττει, να αγιάζει και στο τέλος με την απλότητα που τον διακρίνει, μαζί με τους λιγοστούς κατοίκους των χωριών να μεταβαίνει στο φτωχικό καφενείο για μια διαφορετική συνάντηση , όπου εκεί στην απλότητα θα ακούσει τα προβλήματα που ίσως έχουν σχέση με το Ναό , το σχολείο, που του χρόνου θα κλείσει, αλλά και άλλα τοπικά θέματα τα οποία πρώτα ο ίδιος θα τα κάνει προσευχή και στην συνέχεια θα τα προωθήσει στις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους.

Σαν Πατέρας, η πόρτα του γραφείου του είναι πάντα ανοικτή και δέχεται καθημερινώς κληρικούς και λαϊκούς που θέλουν να πουν τον πόνο τους, τη στενοχώρια τους και να ακουμπήσουν κάπου τις δυσκολίες τους . Κι εκείνος είναι πρόθυμος να ακούσει , να παρηγορήσει , να ανακουφίσει, να δείξει την πατρική του αγάπη . Ο Άγιος Θεόκλητος ήταν μάγος ήταν εκείνος που δύο φορές έδωσε δηλητήριο στην Αγία φωτεινή για να πεθάνει και όταν και στην περίπτωση αυτή αφορμίστηκε ο Ευαγγελικός λόγος « κάν θανάσιμόν τι πίωσιν, ου μη αυτούς βλάψει», πίστεψε έγινε χριστιανός και μάλιστα μαρτύρησε. Βάλσαμο παρηγοριάς γίνετε και για τον κάθε πονεμένο ο λόγος του Δεσπότη μας. Επουλώνει πληγές και λυτρώνει ψυχές.

Σεβασμιώτατε , υγεία, δύναμη , πολύκαρπη ποιμαντορία και πολλά τα έτη σας.